

Valtuusto

Aika 27.10.2025 klo 18:00 - 18:36

Paikka Liperin koulu, Koulukuja 2

Käsitellyt asiat 83 - 92

§	Otsikko	Sivu
§ 83	Kokouksen laillisuus- ja päätösvaltaisuus	4
§ 84	Pöytäkirjantarkastajat	5
§ 85	Talouskatsaus 2/2025	6
§ 86	Vuoden 2026 veroprocentit	9
§ 87	Hallintosäännön päivittäminen, lokakuu 2025	12
§ 88	Liperin kunnan konserniohje	14
§ 89	Liperin kunnan vastine Itä-Suomen hallinto-oikeudelle Puhas Oy:n osakassopimuksen hyväksymiseen liittyvään kunnallisvalitukseen	16
§ 90	Valtuustoaloitteen käsittely - Valtuustoaloite lapsibudjetoinnin käyttöönottamiseksi Liperissä	23
§ 91	Sidonnaisuuksien ilmoittaminen	28
§ 92	Aloitteita ja kysymyksiä	30

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Varis Asmo	valtuuston puheenjohtaja	
	Rissanen Sanna	valtuuston 1.	
		varapuheenjohtaja	
	Kosonen Juha	valtuuston 2.	
		varapuheenjohtaja	
	Behm Jukka	jäsen	
	Eskelinen Veera	jäsen	
	Hartikainen Mikko	jäsen	
	Hiltunen Esa	jäsen	
	Huikuri Pekka	jäsen	
	Hyttinen Jouni	jäsen	
	Jetsonen Anne	jäsen	
	Jormanainen Martti	jäsen	
	Jäppinen Minna	jäsen	
	Karttunen Tero	jäsen	
	Kaskiniemi Mikko	jäsen	
	Kuittinen Tero	jäsen	
	Laitila Sami	jäsen	
	Lappalainen Markus	jäsen	
	Melkko Satu	jäsen	
	Mustonen Tapio	jäsen	
	Nousiainen Kirsi	jäsen	
	Pakarinen Tuula	jäsen	
	Piironen Heikki	jäsen	
	Rautiainen Taina	jäsen	
	Rummukainen Jukka	jäsen	
	Räty Veli-Matti	jäsen	
	Salomaa Jani	jäsen	
	Sammalisto Elina	jäsen	
	Savolainen Tiina	jäsen	
	Silvennoinen Maija	jäsen	
	Suhonen Anne	jäsen	
	Tikka Tiina	jäsen	
	Toivanen Satu	jäsen	
	Jaakkola Kirsi	varajäsen	
	Alava Annu	varajäsen	
	Sormunen Piia	varajäsen	
Muu	Mutanen Vilhelmiina	nuorisovaltuuston edustaja	
	Hämäläinen Pellervo	kunnanjohtaja	
	Pekonen Jouni	tekninen johtaja	
	Lappalainen Riitta	hyvinvointijohtaja	
	Meriläinen Pentti	elinkeinopäällikkö	

Ruohtula Pasi
talous- ja hallintojohtaja,
pöytäkirjanpitäjä

Poissa
Hyvärinen Jarkko jäsen
Remes-Ylönen Salla jäsen

Allekirjoitukset
Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Asmo Varis
puheenjohtaja
Pasi Ruohtula
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat
83 - 92

Pöytäkirjan tarkastus
Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Anne Jetsonen
pöytäkirjantarkastaja
Martti Jormanainen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito
Tarkastettu pöytäkirja on viety nähtäville 28.10.2025 kunnan verkkosivuille.

Valtuusto

§ 83

27.10.2025

Kokouksen laillisuus- ja päätösvaltaisuus**Valtuusto 27.10.2025 § 83****Päätösehdotus**

Kutsu valtuuston kokoukseen on julkaistu kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla sekä kunnan verkkosivuilla 22.10.2025 sekä sanomalehdessä Kotiseutu-Uutiset 22.10.2025. Lisäksi kokouskutsu on lähetetty kullekin valtuutetulle, nuorisovaltuuston edustajalle ja kunnan johtoryhmälle 22.10.2025.

Valtuusto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Valtuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Valtuusto

§ 84

27.10.2025

Pöytäkirjantarkastajat**Valtuusto 27.10.2025 § 84**

Valtuuston tulee Liperin kunnan hallintosäännön 100 §:n mukaisesti valita kaksi saapuvilla olevaa valtuutettua tarkastamaan tästä kokouksesta laadittava pöytäkirja. Pöytäkirja on ilmoitettu pidettäväksi nähtävänä Liperin kunnan verkkosivuilla.

Päätösehdotus

Valtuusto valitsee kaksi saapuvilla olevaa valtuutettua tarkastamaan tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan. Seuraavana tarkastusvuorossa ovat Anne Jetsonen ja Martti Jormanainen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Anne Jetsonen ja Martti Jormanainen.

Kunnanhallitus	§ 223	20.10.2025
Valtuusto	§ 85	27.10.2025

Talouskatsaus 2/2025

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 223

Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti talousarvion toteuma raportoidaan valtuustolle kolmannesvuosittain. Toisen talouskatsauksen tarkastelujakso on tammi-elokuu 2025.

Käyttötalous

Palvelualueet eivät esitä määrärahamuutoksia talouskatsaus 2:n yhteydessä, vaikka palvelualueiden taloudellinen tilanne on tiukka. Palvelualueiden toimintakate valtuuston nähden on sitova.

Verot- ja valtionosuudet

Verotulojen ja valtionosuuksien toteumaennuste vuodelle 2025 on heikentynyt alkuperäiseen talousarvioon nähden.

Alkuperäisessä talousarviossa verotulot on arvioitu 27,1 M€. Uusi ennuste on 26,83 M€, joka on 0,27 M€ ennakoitua vähemmän. Valtionosuudet ovat arvioitu alun perin 9,065 M€ suuruisiksi. Uusi ennuste on 8,84 M€, joka on 0,225 M€ ennakoitua vähemmän.

Rahoituserät

Rahoituserissä aluelämmön myynnistä toteutuvat erät tulevat olemaan 0,3 M€ arvoitua suuremmat ja lainojen korkokulut toteutuvat myös 0,1 M€ arvoitua pienempinä.

Investoinnit

Investoinneissa valtuuston nähden sitovissa erissä ei esitetä muutoksia. Investointikohteiden välillä tehdään muutamia määrärahamuutoksia, mutta ne ovat valtuuston nähden kustannusneutraaleita.

Viinijärven peruskoulun rakennustyöt ovat alkaneet. Kohde rahoitetaan leasingrahoituksella. Rahoituksesta ei aiheudu kustannuksia vielä vuodelle 2025.

Rahoituslaskelma- ja asema

**Kunnanhallitus
Valtuusto**

§ 223

20.10.2025

§ 85

27.10.2025

Kunnanhallitus on kilpailuttanut talousarviolainan 6,0 M€, joka on nostettu toukokuussa.

Vuoden 2025 talousarvion lainanottovaltuutta on käyttämättä 4,0 milj. euroa. Tämän hetken arvion mukaan lisälainaa ei ole tarve nostaa, mutta määrärahamuutos esitystä ei asiasta tehdä. Kuntatodistuksia ei ollut avoinna 31.8.2025.

Yhteenveto esitetyistä muutoksista

Verotulot	- 270 000 €
Valtionosuudet	- 225 000 €
Aluelämmön myynti	+ 300 000 €
Korkokulut	+ 100 000 €
Yhteensä	- 95 000 €

Arvio merkittävistä riskeistä

Määrärahamuutosesityksien johdosta kunnan alijäämäennuste tulee olemaan 1 490 283 € vuonna 2025. Tämä seurauksena kumulatiivinen ylijäämä tulee laskemaan 8 933 €:oon.

Talouskatsaus 2/2025 on liitteenä.

Vaikutusten arviointi	Tilinpäätösennuste on heikko, joka tarkoittaa kumulatiivisen ylijäämän tippumista lähelle nollassa. Taloudensopeuttamistoimenpiteitä on syytä jatkaa.
Valmistelija	Talous- ja hallintojohtaja
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy talouskatsauksen 2/2025 ja sen sisältämät talousarviomuutokset rahoituseriin.
Päätös	Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se hyväksyy talouskatsauksen 2/2025 ja sen sisältämät talousarviomuutokset rahoituseriin.

Lipertek Oy:n toimitusjohtaja Pentti Meriläinen ja Kiinteistö Oy Liperin Vuokratalojen toimitusjohtaja Vesa Laurell esittelivät tytäryhtiöiden tilannekatsaukset. Laurell poistui kokouksesta oman esityksen jälkeen klo 17.23.

Kunnanhallitus	§ 223	20.10.2025
Valtuusto	§ 85	27.10.2025

Tekninen johtaja Jouni Pekonen, hyvinvointijohtaja Riitta Lappalainen, ja talous- ja hallintojohtaja Pasi Ruohtula esittelivät palvelualueiden tilannekatsaukset.

Ote
Lisätietoja

Valtuusto / palvelualueet
Talous- ja hallintojohtaja p. 050 439 8005

Valtuusto 27.10.2025 § 85
15/02.02.00.03/2025

Päätös

Valtuusto hyväksyi talouskatsauksen 2/2025 ja sen sisältämät talousarviomuutokset rahoituseriin.

Ote
Lisätietoja

palvelualueet
Talous- ja hallintojohtaja p. 050 439 8005

Liitteet

1 Liite, valt 27.10.2025, Talouskatsaus 2/2025

Kunnanhallitus	§ 229	20.10.2025
Valtuusto	§ 86	27.10.2025

Vuoden 2026 veroprosentit

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 229

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentti vuodelle 2026 prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan valtuusto määrittää samalla kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa. Vuoden 2026 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään maanantaina 17.11.2025.

Vuonna 2025 Liperin tuloveroprosentti on 9,50 %. Tuloveroprosentti on koko maassa keskimäärin 8,77 % ja Pohjois-Karjalassa 8,46 %. Verotuloilla painotetut keskimääräiset tuloveroprosentit ovat pienempiä, koska kaupunkien keskimäärin matalammat veroprosentit painottuvat. Liperissä tuloveroprosentin yhden kymmenyksen vaikutus kunnallisverokertymään on noin 230 000 euroa.

Liperissä vuonna 2025 voimassa olevat kiinteistöveroprosentit:

1. Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,05 %.
2. Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,50 %
3. Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,00 %
4. Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 %
5. Maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30 %

Kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit

1. Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00 %
2. Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,3–2,0 %
3. Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,41–1,00 %
4. Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00 %
5. Rakentamattoman rakennuspaikka 2,00–6,00 %
6. Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti enintään 3,10 %
7. Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00–2,00 %

Liperin kuntastrategian mukaan veroprosenttien muutostarvetta tarkastellaan joka syksy talousarviovalmistelun yhteydessä.

Kunnanhallitus

§ 229

20.10.2025

Valtuusto

§ 86

27.10.2025

Vaikutusten arviointi	Lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus ja kuntastrategian mukainen päätöksenteko		
Valmistelija	Talous- ja hallintojohtaja		
Esittelijä	Kunnanjohtaja		
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 vahvistetaan seuraavasti: 1. Tuloveroprosentti 9,50 %, 2. Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,05 %, 3. Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,50 %, 4. Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,00 %, 5. Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 % ja 6. Maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 1,30 %.		
Päätös	Kunnanjohtajan uusi päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 vahvistetaan seuraavasti: 1. Tuloveroprosentti 9,50 %, 2. Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,05 %, 3. Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,50 %, 4. Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,00 %, 5. Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 %, 6. Maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 1,30 % ja 7. Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,50 %. ----- Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 vahvistetaan seuraavasti: 1. Tuloveroprosentti 9,50 %, 2. Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,05 %, 3. Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,50 %, 4. Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,00 %, 5. Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 %, 6. Maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 1,30 % ja 7. Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,50 %.		
Ote	Valtuusto/ sähköinen ilmoitus Verohallintoon		

Kunnanhallitus

§ 229

20.10.2025

Valtuusto

§ 86

27.10.2025

Lisätietoja

Talous- ja hallintojohtaja p. 050 439 8005

Valtuusto 27.10.2025 § 86

479/02.03.01.00/2025

Päätös

Valtuusto vahvisti tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 seuraavasti:

1. Tuloveroprosentti 9,50 %,
2. Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,05 %,
3. Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,50 %,
4. Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,00 %,
5. Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 %,
6. Maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 1,30 % ja
7. Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,50 %.

Ote

sähköinen ilmoitus Verohallintoon

Lisätietoja

Talous- ja hallintojohtaja p. 050 439 8005

Kunnanhallitus

§ 230

20.10.2025

Valtuusto

§ 87

27.10.2025

Hallintosäännön päivittäminen, lokakuu 2025**Kunnanhallitus 20.10.2025 § 230**

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain § 90. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalaissa luetellaan. Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista. Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä.

Hyvinvointilautakunta kokouksessaan 1.10.2025 § 79 ja elinympäristölautakunta kokouksessaan 7.10.2025 § 113 ovat käsitelleet hallintosäännön päivittämistä.

Hallintosäännöstö muutokset liittyvät oppimisentuen lainsäädännön uudistukseen, rakennus- ja ympäristölautakunnan asemaan sekä muutamiin tarkentaviin kohtiin.

Esitetyt muutokset ja päivitetty hallintosääntö ovat liitteinä.

Vaikutusten arviointi

Päätöksenteon turvaaminen

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja

Esittelijä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy esitetyt muutokset hallintosääntöön ja esittää ne edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi. Päivitetty hallintosääntö astuu voimaan 1.11.2025.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi esitetyt muutokset hallintosääntöön ja esittää ne edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi. Päivitetty hallintosääntö astuu voimaan 1.11.2025.

Ote

Valtuusto

Tiedoksi

Palvelualueet

Lisätietoja

Kunnanjohtaja p. 050 464 6663

Kunnanhallitus	§ 230	20.10.2025
Valtuusto	§ 87	27.10.2025

Valtuusto 27.10.2025 § 87

255/00.01.01.00/2021

Päätös Valtuusto hyväksyi esitetyt muutokset hallintosääntöön. Päivitetty hallintosääntö tulee voimaan 1.11.2025.

Tiedoksi Palvelualueet
Lisätietoja Kunnanjohtaja p. 050 464 6663

Liitteet

2 Liite, valt 27.10.2025, Liperin kunnan hallintosääntö 1.11.2025 alkaen

Kunnanhallitus	§ 231	20.10.2025
Valtuusto	§ 88	27.10.2025

Liperin kunnan konserniohje

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 231

Konserniohjeella määritellään menettelytapoja, jotka tukevat kuntakonsernin talouden suunnittelua ja seurantaa, riskien hallintaa, tiedottamista, sitoutunutta hallitustyöskentelyä sekä hyvää johtamista ja hallintoa. Kuntalain 47 §:ssä on määritelty konserniohjeen vähimmäisisältö. Valtuusto päättää kuntalain 14 §:n mukaisesti konserniohjeesta.

Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kunnan kokonaisuuteen huomioon ottaen. Konserniohjeen tarkoituksena on varmistaa menettelytavat, joilla saavutetaan kuntakonsernin kokonaisedun kannalta perustellut päätökset. Ohjeen tarkoituksena ei ole rajoittaa yhtiöiden toimintavapautta omistajan sille asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi, vaan selkeyttää yhteisiä toimintaperiaatteita.

Tämä konserniohje korvaa Liperin kunnan aiemmin hyväksytyn konserniohjeen (kv 29.10.2018). Tämä konserniohje tulee voimaan 1.12.2025 ja on voimassa toistaiseksi.

Liperin kunnan konserniohje 1.12.2025 on liitteenä.

Valmistelija	Talous- ja hallintojohtaja
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä konserniohjeen ja esittää sen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi. Konserniohje tulee voimaan 1.12.2025.
Päätös	Kunnanhallitus päätti hyväksyä konserniohjeen ja esittää sen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi. Konserniohje tulee voimaan 1.12.2025
Ote	Valtuusto / Konserniyhtiöt
Lisätietoja	Talous- ja hallintojohtaja p. 050 439 8005

Kunnanhallitus	§ 231	20.10.2025
Valtuusto	§ 88	27.10.2025

Valtuusto 27.10.2025 § 88

450/00.01.01.02/2025

Päätös Valtuusto hyväksyi konserniohjeen. Konserniohje tulee voimaan 1.12.2025.

Ote Konserniyhtiöt
Lisätietoja Talous- ja hallintojohtaja p. 050 439 8005

Liitteet
3 Liite, valt 27.10.2025, Liperin kunnan konserniohje 1.12.2025 alkaen

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 233
§ 89

20.10.2025
27.10.2025

Liperin kunnan vastine Itä-Suomen hallinto-oikeudelle Puhas Oy:n osakassopimuksen hyväksymiseen liittyvään kunnallisvalitukseen

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 233

Liperin kunnan valtuuston 25.8.2025 § 68 päätökseen, jolla se on hyväksynyt Puhas Oy:n osakassopimuksen, on jätetty yksityishenkilön tekemä kunnallisvalitus. Itä-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt 1.10.2025 lausuntoa ja asiakirjoja valitukseen 2282/2025 liittyen. Kunnan tulee:

- Antaa lausuntonsa asiasta. Lausunnossa tulee vastata valittajan esittämiin vaatimuksiin, mukaan lukien täytäntöönpanon kieltämistä koskeva vaatimus, ja niiden perusteluihin ja lausumaan esitetystä selvityksestä.
- Toimittamaan kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olleet asiakirjat ja muu tarvittava selvitys.

Lausunto ja pyydetty asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 31.10.2025.

Vastaus valittajan vaatimuksiin

Valittaja on vaatinut valituksenalaisen päätöksen kumoamista ja palauttamista uudelleen valmisteltavaksi sekä päätöksen toimeenpanon kieltämistä.

Kunta vastustaa valituksenalaisen päätöksen kumoamisvaatimusta ja täytäntöönpanokieltovaatimusta ja vaatii, että valitus ja täytäntöönpanokieltovaatimus kokonaisuudessaan hylätään.

Perustelut kunnan lausuntoon

1. Jättemaksun kerääminen jätehuollon todellisiin kustannuksiin perustuen.

Valittaja on vedonnut siihen, että valituksenalaisella päätöksellä hyväksytty osakassopimus mahdollistaa osinkojen maksun Puhas Oy:n voittovaroista ja että osingonmaksu johtaisi kohtuuttomaan tuottoon osakkaiden yhtiöön sijoittamalle pääomalle ja poikkeamiseen siitä, että jättemaksujen tulee perustua jätehuollon järjestämisestä aiheutuneisiin kustannuksiin. Seurauksena olisi jättemaksujen nousu. Valittajan mukaan Joensuu voisi yksin päättää osinkojen maksusta.

**Kunnanhallitus
Valtuusto**

§ 233 20.10.2025
§ 89 27.10.2025

Osakassopimuksen suhteesta osinkojen maksuun voi todeta, että osakassopimuksessa ei ole sovittu siitä, maksaako Puhas Oy osinkoa ja jos maksaa, minkä suuruinen osinko mahdollisesti on. Osakassopimuksessa on ainoastaan sovittu, että yhtiön varoja voidaan jakaa osakkaille sen mukaan kuin osakeyhtiölaissa säädetään voitonjaosta (osinko) ja varojen jakamisesta vapaan pääoman rahastosta ottaen kuitenkin lisäksi huomioon, että varojenjakaminen ei saa vaarantaa jätelain ja kirjanpitolain säännöksiin perustuvia yhtiön velvoitteita koskien jätelain 21 §:n tarkoittamaa ns. jälkihoitovarausta.

Osakkaat voivat harkintansa mukaan määritellä osakassopimuksessa sovittavista asioista ja niiden yksityiskohdista. Osingon määrästä ei tarvitse olla määräyksiä osakassopimuksessa, vaan osakkaat voivat jättää osingon määrän päätettäväksi yhtiökokouksessa. Valituksenalainen osakassopimus ei velvoita jakamaan osinkoa vaan ainoastaan mahdollistaa osingonjaon osakeyhtiölaissa säädettyin tavoin. Osingonjaosta päätetään joka kerran erikseen Puhas Oy:n yhtiökokouksessa, ja päätöksen tekevät osakeyhtiölain mukaisesti yhtiön osakkaat. Yhtiön hallituksen tehdessä esitystä osingosta ja osakkaiden päättäessä osingonjaosta tulee luonnollisesti arvioida kaikki osingon maksamiseen vaikuttavat seikat sekä lainsäädännön rajoitteet, mm. se, että osinko vastaa jätelain mukaisesti kohtuullista tuottoa sijoitetulle pääomalle. Kaikki osakkaat - mukaan lukien Joensuun kaupunki suurimpana osakkaana – ovat ilman osakassopimuksessa olevia määräyksiäkin sidottuja näihin suoraan laista tuleviin osingonmaksun rajoitteisiin. Osakassopimus ja se, että osakassopimuksessa ei ole tarkempia määräyksiä osingon suuruudesta, ei siten ole ristiriidassa jätelain 78 §:n kanssa, jonka mukaan jätemaksulla saa kerätä enintään kohtuullisen tuoton pääomalle. Osakassopimus ei ole lainvastainen sillä perusteella, että se mahdollistaa osingonjaon ja että tarkempi osinkoesitys ja päättäminen osingon yksityiskohdista on jätetty yhtiön hallituksen ja yhtiökokouksen tehtäväksi.

Vaikka mahdollisella osingon määrällä ei ole merkitystä arvioitaessa sitä, onko itse valituksenalainen osakassopimus lainmukainen, niin siltä osin kun valituksessa on viitattu osingon suuruuteen, voi Puhas Oy:n kohtuullisen osingon suuruudesta todeta seuraavan:

Yhtiön osakkaat ovat yhtiötä perustaessaan vuonna 1996 sijoittaneet yhtiön osakepääomaksi 10 000 000 markkaa, mikä vastaa 1 681 879,26 euroa. Yhtiön osakepääoma on säilynyt koko yhtiön olemassaoloajan muuttumattomana. Joensuun kaupungin osuus osakepääomasta on 68,5 % eli 1 152 087,30 euroa ja muiden omistajien osuus 529 791,97 euroa. Mikäli yhtiön koko osakepääomalle lasketaan kohtuullinen

**Kunnanhallitus
Valtuusto**§ 233
§ 8920.10.2025
27.10.2025

tuotto esim. 4 %:n mukaan, tämä vastaisi vuosittain 67 275,17 euron tuottoa. Tästä Joensuun osuus on 46 083,49 euroa ja muiden osakkaiden osuus 21 191,68 euroa. Kohtuullista tuottoprosenttia määriteltäessä on yleisen korkotason lisäksi otettava huomioon myös osakepääomasijoitukseen sisältyvä riski, jolloin pääoman menettämisen mahdollisuuden sisältävän sijoituksen kohtuullinen tuottovaatimus on riskitöntä tuottoa suurempi. Esim. em. 4 %:n tuottovaatimus on siten hyvin kohtuullinen tuotto ottaen huomioon, että esim. riskittömänä pidetyn Suomen valtion 10-vuotisen lainan korko on vaihdellut vuosina 1997–2025 välillä -0,5 % - 6 % ja on nyt noin 3,1 %.

Asian yhteydessä on esillä ollut Joensuun kaupungin linjaus, jonka mukaan Puhas Oy:n tulisi jakaa vuonna 2025 Joensuun kaupungille osinkona 1,0 miljoonaa euroa, jolloin muiden omistajien osinko-osuus olisi n. 0,46 miljoonaa euroa. Mikäli Puhas Oy:n yhtiökokous päättäisi vuonna 2025 jakaa osinkoa siten, että Joensuun kaupungin osuus osingosta olisi em. määrä, niin on huomattava, että yhtiö ei ole koko olemassaolonsa aikana vuodesta 1996 lähtien jakanut lainkaan osinkoa tai muullakaan tavalla varojaan omistajille. Suunniteltu yhteensä n. 1,46 miljoonan euron kertaosingonjako sisältäisi tuoton sijoitetulle pääomalle 29 vuoden ajalta. Yhden miljoonan euron osinko Joensuulle ja n. 0,46 miljoonan euron osinko muille omistajille vuonna 2025 tarkoittaisi, että jos yhtiö olisi jakanut yhteensä tämän summan (1,46 m€) osinkona tähän päivään mennessä perustamisestaan (v. 1996) lähtien, niin osingon määrä (jos ei oteta huomioon rahanarvon muutoksia) vuosina 1997 – 2025 olisi ollut Joensuun kaupungille noin 34 500 euroa/vuosi ja muille omistajille noin 15 800 euroa/vuosi eli kaikille Puhas Oy:n omistajille yhteensä noin 50 300 euroa vuodessa. Vuotuinen tuotto sijoitetulle osakepääomalle olisi siten keskimäärin n. 3 %. Tätä voidaan pitää hyvin kohtuullisena tuottona, ja se vastaa lähinnä riskittömälle korkosijoitukselle ao. ajanjaksolla kertynyttä tuottoa. Mikäli yhtiö olisi joutunut korvaamaan ao. rahoituksen esim. ulkopuolisella lainarahoituksella, rahoituskustannus yhtiölle olisi ollut suurempi kuin kolme prosenttia.

Puhas Oy:n jakokelpoisten varojen ja maksuvalmiuden osalta voi todeta, että yhtiön vuoden 2024 tilinpäätöksessä vapaan oman pääoman määrä on n. 10,49 miljoonaa euroa ja yhtiön kassavarat 7,35 miljoonaa euroa. Kun kaikkien omistajien osingot (jolloin koko osinkomäärä olisi yhteensä n. 1,46 m€) otetaan huomioon, niin maksettavat osingot olisivat noin 13,9 % yhtiön vapaasta pääomasta ja noin 19,9 % kassavaroista (vuoden 2024 tilinpäätöksen luvuilla). Yhtiön taloudellinen tilanne on siis sellainen, että sillä on myös hyvin mahdollisuudet maksaa suunniteltu suurempi kertaosinko.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 233

20.10.2025

§ 89

27.10.2025

Edellä todetuvin tavoin valituksessa esille nostettuun vuonna 2025 maksettavaksi suunniteltuun suurempaan osinkoon varat ovat kertyneet koko yhtiön toiminta-aikana. Jatkossa yhtiön mahdollisesti maksama osinko päätetään vuosittain yhtiökokouksessa ja se tulisi olemaan merkittävästi pienempi kuin vuoden 2025 osinko, mikäli sitä päätettäisiin maksaa. Osingosta päätettäessä huomioidaan luonnollisesti jätelain vaatimus siitä, että jätemaksuun voi sisältyä enintään kohtuullinen tuotto sijoitetuille pääomalle, jolloin myös osinkona voidaan jakaa vain tätä vastaava osuus yhtiön tuotosta. Esim. Joensuun kaupungin talousarvioissa vuosille 2024 ja 2025 on Puhas Oy:n osalta todettu, että ”Yhtiö toimii kustannustehokkaasti siten, että jätemaksujen maksutaso on asiakkaille kohtuuhintainen. Yhtiö toteuttaa vuonna 2024 laatimaansa suunnitelmaa maksutason saamisesta (C21) jätehuollon kustannusten keskiarvoon. Suunnitelma tulee käynnistää v. 2025.” Tämäkin osoittaa, että Joensuun kaupungilla sen paremmin kuin muillakaan omistajakunnilla ei ole suunnitelmia, saati laissa säädettyjä mahdollisuuksia päättää siitä, että Puhas Oy maksaisi osinkoa omistajilleen niin, että osingon määrä ylittäisi sijoitetulle pääomalle laskettavan kohtuullisen tuoton, joka jätelain mukaan on mahdollista sisällyttää jätemaksun suuruuteen.

Todettakoon myös, että siltä osin kun valituksessa on vedottu siihen, että Puhas Oy:n hallintojohtaja olisi julkisuudessa todennut, että osingon maksu edellyttäisi asian huomioimista jätemaksujen tasossa, niin hallintojohtaja on puhunut nimenomaan vuosittaisesta osingonmaksusta, ts. toistuvasta maksusta. Lausuma ei tarkoita sitä, että edellä selostettu ja kaavailtu suurempi kertaluontoinen osingon maksaminen tulisi nostamaan jätemaksuja. Hallintojohtaja on lausumallaan viitannut siihen, että mikäli vuosittain maksettaisiin merkittäviä osinkoja, tällä voisi olla vaikutusta jätemaksuihin.

Valituksessa on todettu, että Puhas Oy:n tilinpäätöksessä on voittovaroja 10 489 050,87 euroa. Valituksen mukaan valituksenalainen päätös mahdollistaisi näiden varojen jakamisen eikä tämän suuruista osingonmaksua voida pitää kohtuullisena tuottona. Kuten edellä on jo todettu, yhtiön osakkaiden tarkoituksena ei ole - eivätkä ne edes voi - jakaa kyseistä määrää osinkoina ottaen huomioon vaatimus kohtuullisesta tuotosta sijoitetulle pääomalle. Osingosta päätettäessä huomioidaan jatkossakin se, että Puhas Oy voi osinkona jakaa ainoastaan kohtuullisen tuoton yhtiöön sijoitetulle pääomalle. Näin ollen väite siitä, että osakassopimus tarkoittaisi sitä, että mainitut yhtiön voittovarot voitaisiin jakaa – tai jaettaisiin jatkossa - kokonaisuudessaan omistajille, on perusteeton.

**Kunnanhallitus
Valtuusto**

§ 233

20.10.2025

§ 89

27.10.2025

Siltä osin kun valituksessa on todettu, että Joensuun kaupungilla olisi ollut Puhas Oy:ltä tytäryhtiö-/konsernilainaa (alimmillaan 4,2 miljoonaa euroa vuonna 2023 ja enimmillään 11,8 miljoonaa euroa vuonna 2021), niin kyse on ollut konsernitilistä, jolla olevat Puhas Oy:n varat joudutaan kirjapidollisesti kirjaamaan Puhas Oy:n saataviksi kaupungilta. Konsernitilillä oleville Puhas Oy:n varoille on kaupunki maksanut markkinaehtoista 1 kk:n euriboriin sidottua korkoa (1kk euribor -0,3 %-yks.). Konsernitilijärjestely on yhtiön kannalta joustava, koska yhtiölle on maksettu talletuskorkoa eikä tilille ole sisältynyt nostorajoituksia tai vaateita määräaikaistalletuksista. Konsernitilijärjestelyllä ei siten ole mitään merkitystä arvioitaessa jätelain mukaisen kohtuullisen tuoton määrää taikka osakassopimuksen lainmukaisuutta.

2. Jätekuljetusten valvonta

Valituksessa on todettu, että osakassopimuksessa on Puhas Oy:n tehtäväksi siirretty kuljetusten valvonta. Valittaja on viitannut Kuopion hallinto-oikeuden päätökseen 8.2.2013 nro 13/0047/3, jonka mukaan kuljetusten valvonta voi sisältää julkisen vallan käyttöä.

Tältä osin voi todeta, että Puhas Oy:n ja Joensuun alueellisen jätelautakunnan välillä on tehty 23.4.2015 palvelusopimus (LIITE 1), jossa on määritelty ne palvelutehtävät, jotka Puhas Oy hoitaa Joensuun alueellisen jätelautakunnan osakkaiden puolesta. Ko. sopimus on jätelain 43 §:n mukainen sopimus. Palvelusopimus perustuu Ilomantsin, Joensuun, Kontiolahden, Liperin ja Polvijärven vuonna 2012 allekirjoittamaan Joensuun alueellisesta jätelautakunnasta tehtyyn sopimukseen (LIITE 2). Siinä on määrätty, että lautakunnalla on oikeus tehdä Puhas Oy:n kanssa palvelusopimus niistä tehtävistä, jotka jätelain mukaan voidaan antaa jätehuoltoyhtiön hoidettavaksi. Kuopion hallinto-oikeus on tämän nimenomaisesti todennut edellä viitatussa päätöksessään. Edelleen hallinto-oikeus on todennut, että päättäessään palvelusopimuksesta Joensuun alueellinen jätelautakunta on siirtänyt jätehuoltoon liittyviä tehtäviä Puhas Oy:lle.

Valittajan viittaama hallinto-oikeuden päätös koskee kyseisestä palvelusopimuksesta aikanaan tehtyä ensimmäistä Joensuun alueellisen jätelautakunnan päätöstä, jonka mukaisessa palvelusopimuksessa kuljetusten valvonta oli sisällytetty sopimukseen. Nykyisessä palvelussopimuksessa tätä mainintaa ei ole.

Valituksenalaisen osakassopimuksen kohdassa 4 on todettu, että yhtiön tehtävänä on huolehtia kuntien vastuulle jätelain mukaan kuuluvista jätehuolloin palvelutehtävistä, joita muun ohella ovat mm.

**Kunnanhallitus
Valtuusto**

§ 233

20.10.2025

§ 89

27.10.2025

jätteiden ja jätekuljetusten kilpailutus ja kuljetusten valvonta. Kuljetusten valvonta on osakassopimuksessa mainittu kilpailutusten yhteydessä, millä tarkoitetaan nimenomaan sitä, että jäteyhtiön tehtäviin kuuluu valvoa sitä, että kuljetuksissa noudatetaan kilpailutusten perusteella tehtyjä sopimuksia, ts. kuljetusten valvontaa kilpailutetun urakkasopimuksen noudattamisen näkökulmasta. Sen sijaan jätekuljetusten viranomaisvalvonnassa toimivalta on ympäristönsuojeluviranomaisella (yleensä Ely-keskuksella), eikä toimivaltaa ole siirretty Puhas Oy:lle. Tämä käy selkeästi ilmi Puhas Oy:n ja Joensuun alueellisen jätelautakunnan 23.4.2015 päiväystä palvelusopimuksesta, joka määrittelee ne tehtävät, jotka on annettu jätehuoltoyhtiön tehtäviksi. Osakassopimuksessa on tältä osin kyse yksinomaan osakeyhtiölain mukaisesta yhtiöoikeudellisesta sopimuksesta Puhas Oy:n osakkaiden välillä, ja tehtävien siirtosopimus on tehty erikseen.

3. Suullisten osakassopimusehtojen lainmukaisuus

Valituksessa on viitattu julkisuudessa olleisiin lausuntoihin osingonjaosta. Tältä osin voi todeta, että yhtiön osakkaat voivat haluamallaan tavalla ja haluamallaan tarkkuudella määritellä osakassopimuksessa osakassopimuksen sisällön. Yhtiötä koskevista asioista voidaan osakassopimuksessa sopia väljästi tai yksityiskohtaiseksi. Osakassopimus ei ole lainvastainen, vaikka jostakin asiasta (kuten esim. osingonjaosta) ei olisikaan sovittu yksityiskohtaisesti. Tällöin lopulliset tarkemmat päätökset jäävät tehtäväksi osakkaiden kesken yhtiökokouksessa tai muuten osakeyhtiölain mukaisin menettelyin.

Osakassopimukseen ei ole myöskään välttämätöntä ottaa kaikkia osakkaiden keskenään keskustelemissa asioita. Osakkaat voivat täysin vapaasti päättää sen, kirjataanko jokin asian osakassopimukseen vai ei. Jollei asiaa ole sopimuksen kirjattu, tämä ei estä osakkaita silti toimimasta yhteisymmärryksessä esim. sen suhteen, miten yhtiö jakaa jatkossa osinkoja. Viime kädessä osakassopimuksessa sopimattomat asiat päätetään osakeyhtiölain mukaisessa järjestyksessä.

Kuten edellä on todettu, niin Puhas Oy:n jätelain mukaiset kuntien puolesta tehtävät jätelain mukaiset tehtävät on määritelty 23.4.2015 päivätyssä Puhas Oy:n ja Joensuun alueellisen jätelautakunnan välisessä sopimuksessa. Kyseinen palvelusopimus on jätelain 43 §:n mukainen sopimus, jossa on sovittu tehtävien siirrosta. Valituksenalaisella päätöksellä hyväksytty osakassopimus on osakeyhtiölain mukainen yhtiöoikeudellinen sopimus, jolla osakkaat ovat keskenään sopineet yhtiön hallinnointiin liittyvistä seikoista.

Kunnanhallitus

§ 233

20.10.2025

Valtuusto

§ 89

27.10.2025

Osakassopimuksella ei miltään osin kumota Puhas Oy:n ja Joensuun alueellisen jätelautakunnan välistä palvelusopimusta, jonka tekemiseen lautakunnan perustamissopimuksessa kunnat ovat jätelautakunnan valtuuttaneet.

Vastineen liitteinä ovat palvelusopimus (liite 1) ja sopimus Joensuun alueellisesta jätelautakunnasta (liite 2).

Valmistelija Talous- ja hallintojohtaja

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hyväksyä ja esittää valtuustolle hyväksyttäväksi, että kunta antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon liitteineen asiassa 2282/03.04.04.04.10/2025 Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Päätös Kunnanhallitus päätti hyväksyä ja esittää valtuustolle hyväksyttäväksi, että kunta antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon liitteineen asiassa 2282/03.04.04.04.10/2025 Itä-Suomen hallinto-oikeudelle

Ote valtuusto /Itä-Suomen hallinto-oikeus
Lisätietoja kunnanjohtaja p. 050 464 6663

Valtuusto 27.10.2025 § 89

551/14.06.00.00/2024

Päätös Valtuusto hyväksyi esittelytekstin mukaisen lausunnon liitteineen annettavaksi Itä-Suomen hallinto-oikeudelle valitusasiassa 2282/03.04.04.04.10/2025.

Ote Itä-Suomen hallinto-oikeus
Lisätietoja kunnanjohtaja p. 050 464 6663

Liitteet

- 4 Liite, valt 27.10.2025, Sopimus Joensuun alueellisesta jätelautakunnasta vuodelta 2012
- 5 Liite, valt 27.10.2025, Puhas Oy:n ja Joensuun alueellisen jätelautakunnan palvelusopimus vuodelta 2015

Hyvinvointilautakunta	§ 72	01.10.2025
Kunnanhallitus	§ 220	06.10.2025
Valtuusto	§ 90	27.10.2025

Valtuustoaloitteen käsittely - Valtuustoaloite lapsibudjetoinnin käyttöönottamiseksi Liperissä

Hyvinvointilautakunta 01.10.2025 § 72

Keskustan valtuustoryhmän jätti 31.3.2025 valtuustoaloitteen lapsibudjetoinnin käyttöönotosta Liperin kunnassa.

Aloitteessa on hyvin kuvattu lapsibudjetoinnin peruseriaatteita ja hyötyjä. Lapsibudjetoinnilla tarkoitetaan talousarvion tarkastelemista lapsen oikeuksien näkökulmasta. Lapsibudjetointi mahdollistaa sen, että kunnassa voidaan tarkastella julkisten varojen käyttöä lapsiin kokonaisuutena -ei vain yksi kunnan toimiala kerrallaan, vaan hallinto- ja toimialarajat ylittäen. Lapsibudjetoinnissa keskeisenä tavoitteena on palveluiden vaikuttavuuden arvioinnin mahdolliseksi tekeminen. Lisäksi lapsibudjetoinnin avulla tuotetaan päätöksenteon tueksi tietoa, jonka avulla lapsiin kohdistuvat määrärahat voidaan tulevaisuudessa kohdentaa oikeudenmukaisemmin ja tehokkaammin.

Aloitteessa tuodaan esille, että YK:n lapsen oikeuksien komitean mukaan sopimusvaltioiden tulee ottaa kaikki lapsen oikeudet huomioon talousarvioprosessien kaikissa vaiheissa ja kaikissa hallintojärjestelmissään kansallisesti ja paikallisesti. Käytännössä tällä tarkoitetaan lapsibudjetointia. Lapsibudjetointia voidaan pitää edellytyksenä YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen kokonaisvaltaiselle toteuttamiselle kuntatasolla.

Lapsibudjetoinnin mahdollisuudet

Lapsibudjetoinnin käyttöönotolla olisi paljon hyviä vaikutuksia. Seuraavassa on koottu eri valtakunnallisista lähteistä kerättyä tietoa lapsibudjetoinnin hyvistä vaikutuksista sekä mahdollisista haasteista käyttöönotossa.

Lapsibudjetointi:

1. Vahvistaa tiedolla johtamista

Lapsibudjetointi tarjoaa systemaattisen tavan seurata, kuinka julkiset varat kohdistuvat lapsiin. Tämä auttaa päätöksentekijöitä arvioimaan resurssien vaikuttavuutta ja tekemään tietoon perustuvia ratkaisuja lasten hyvinvoinnin edistämiseksi.

2. Lisää budjetoinnin läpinäkyvyyttä

Hyvinvointilautakunta	§ 72	01.10.2025
Kunnanhallitus	§ 220	06.10.2025
Valtuusto	§ 90	27.10.2025

Kun lapsiin kohdistuvat määrärahat eritellään ja analysoidaan, budjetin rakenne ja painopisteet tulevat näkyvämmiksi. Tämä edistää kokonaisvaltaista resurssien hallintaa.

3. Lapsen oikeuksien toteutumisen seuranta

Lapsibudjetointi toimii välineenä lapsen oikeuksien toteutumisen arvioinnissa. Se auttaa varmistamaan, että taloudelliset päätökset tukevat YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen mukaisia tavoitteita.

Lapsibudjetointia on Suomessa tehty jo muutamissa kunnissa. Oulussa kaupunki on kehittänyt omaa malliaan ja saanut lupaavia tuloksia lapsibudjetoinnin hyödyntämisestä.

Lapsibudjetoinnin haasteet

Lapsibudjetoinnin käyttöönotossa on tunnistettu useita haasteita, jotka liittyvät sekä rakenteellisiin että käytännön tekijöihin.

1. Tietopohjan hajanaisuus

Lapsiin kohdistuvia määrärahoja ei ole helppo erotella budjetista, koska ne jakautuvat useille hallinnonaloille. Tätä haastetta helpottaisi yhtenäinen toimintamalli lapsiin kohdistuvien menojen tunnistamiseksi. Apuna voisi hyödyntää digitaalisia työkaluja ja tietovarantoja.

2. Poikkihallinnollisuus

Lapsibudjetointi edellyttää yhteistyötä eri hallinnonalojen välillä. tuloksellista yhteistyötä varten tulisi lapsibudjetoinnille luoda oma monialainen työryhmiä, joissa on kunnan eri hallinnon aloilta. Lisäksi tulee määritellä yhteiset tavoitteet ja mittarit.

3. Poliittinen ja hallinnollinen sitoutuminen

Käyttöönotto vaatii poliittista tahtoa ja johdon sitoutumista. Ilman selkeää strategista ohjausta ja resursointia lapsibudjetointi jää helposti irralliseksi kokeiluksi. Lapsibudjetointi tulisi sisällyttää strategiaan ja talousarvion valmisteluprosessiin.

4. Resurssien ja osaamisen puute

Lapsibudjetointi vaatii osaamista budjetti- ja vaikuttavuusanalyysistä sekä lapsen oikeuksien näkökulmasta. Varmistetaan johdon koulutus ja tietoisuus lapsibudjetoinnin hyödyistä ja vaikutuksista ja tarjotaan koulutusta ja työpajoja henkilöstölle, erityisesti talous- ja suunnitteluyksiköille. Kansallisesti on julkaistu asiaan tukimateriaaleja ja koulutuksia, joita voi hyödyntää.

5. Seurannan ja arvioinnin kehittämistarve

Hyvinvointilautakunta	§ 72	01.10.2025
Kunnanhallitus	§ 220	06.10.2025
Valtuusto	§ 90	27.10.2025

Pelkkä budjetin tarkastelu ei riitä, vaan tarvitaan myös tietoa siitä, mitä vaikutuksia panostuksilla on saatu aikaan. Toteumatietoja ja vaikuttavuutta tulisi seurata säännöllisesti ja käytössä tulisi olla vaikuttavuusindikaattoreita, jotka yhdistävät taloustiedot ja lasten hyvinvoinnin mittarit. Tulisi luoda vuosittainen raportointikäytäntö.

Käyttöönoton edellytykset

Jotta lapsibudjetointi voidaan Liperin kunnassa ottaa käyttöön, tulee olla riittävästi aikaa kouluttautua ja valmistautua mallin käyttöönottoon. Kunnat voivat käyttää hyvin erilaisia malleja ja menetelmiä, eikä ole vielä luotu yhteistä toimintatapaa. Lapsibudjetointi kaipaa kansallisia suosituksia ja ohjeistuksia. Valtakunnallinen lapsistrategiassa on linjattu, että lapsibudjetointia koskevia menettelyjä ja osaamista kehitetään laajasti yli hallituskausien, joten kansallinen työ on jo käynnissä.

Lapsibudjetoinnin käyttöönotto tulevaisuudessa on Liperissä mahdollinen. Se tukee kunnan lapsiystävällinen kunta työtä ja sen hyödyt on osoitettu vaikuttaviksi. Käyttöönottoa tulee kuitenkin valmistella huolellisesti ja se vaatii sekä taloudellisia että henkilöstöresursseja, jotka tulisi huomioida niin strategissa kuin talousarviovalmistelussakin.

Valmistelua varten tulee:

- sisällyttää lapsibudjetointi osaksi strategiaa
- mahdollistaa valmisteluun riittävä henkilöstöresurssi ja resurssointi digitaalisen aineiston hyödyntämiseen ja analysointiin
- nimetä vastuhenkilö tai tiimi lapsibudjetoinnin koordinointiin
- järjestää johdon ja poliittisten päättäjien koulutus lapsibudjetoinnin merkityksestä
- kartoitetaan nykyiset lapsiin kohdistuvat menot eri palvelualueilta
- perustetaan monialainen lapsibudjetointityöryhmä
- määritellään yhteiset tavoitteet ja mittarit lapsibudjetoinnille
- varmistetaan tiedonkulku ja yhteistyö eri hallintokuntien välillä
- järjestetään koulutuksia ja työpajoja henkilöstölle lapsibudjetoinnin perusteista ja käytännöistä
- etsitään sopivia vaikuttavuusindikaattoreita, jotka yhdistävät taloustiedot ja lasten hyvinvoinnin mittarit, joita hyödynnetään vuosittaisessa raportoinnissa

Vaikutusten arviointi

Lapsibudjetoinnin käyttöönotolla kunnassa voi olla monipuolisia ja merkittäviä vaikutuksia, jotka ulottuvat talouden hallinnasta lasten hyvinvoinnin edistämiseen. Käyttöönotolla on kuitenkin selkeä taloudellinen vaatimus ja se vaatii resurssointia ja sitoutumista. Lapsibudjetoinnin käyttöönotolla budjetista tulee selkeämmin hahmotettavissa, kuinka paljon resursseja kohdistetaan lapsiin ja nuoriin. Lapsibudjetointi tarjoaa konkreettista dataa päätöksenteon tueksi.

Hyvinvointilautakunta	§ 72	01.10.2025
Kunnanhallitus	§ 220	06.10.2025
Valtuusto	§ 90	27.10.2025

Mahdollistaa resurssien vaikuttavuuden arvioinnin ja vertailun eri palvelualueilla. Budjetin tarkastelu lapsen näkökulmasta tukee YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen toteutumista. Lapsen etu tulee huomioiduksi taloudellisissa päätöksissä. Monialaisen yhteistyön lisääntyminen ja kunnan lapsiystävällisyyden vahvistuminen ja voi tukea kunnan asemaa esimerkiksi UNICEF-lapsiystävällisenä kuntana.

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja Riitta Lappalainen
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Lappalainen Riitta
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä vastineen valtuustoaloitteeseen lapsibudjetoinnin käyttöönotosta ja esittää sen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle. Kunnassa lähdetään hankkimaan lisätietoa ja koulutusta lapsibudjetoinnista ja selvittämään tarkemmin mahdollisuuksia sen käyttöönottoon. Käyttöönotto on mahdollista aikaisintaan vuoden 2027 talousarvion yhteydessä. Valmistelua viedään eteenpäin osana kunnan johtoryhmän työskentelyä ja lopullisesta käyttöönotosta tehdään aikanaan erillinen päätös.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	kunnanhallitus
Tiedoksi	Elinympäristölautakunta
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja p. 040 834 7185

Kunnanhallitus 06.10.2025 § 220

Valmistelija	Talous- ja hallintojohtaja
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee hyvinvointilautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen tiedokseen ja esittää sen edelleen tiedoksi valtuustolle.

Hyvinvointilautakunta	§ 72	01.10.2025
Kunnanhallitus	§ 220	06.10.2025
Valtuusto	§ 90	27.10.2025

Päätös Kunnanhallitus merkitsi hyvinvointilautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen tiedokseen ja esittää sen edelleen tiedoksi valtuustolle.

Ote Valtuusto
Tiedoksi Elinympäristölautakunta
Lisätietoja Hyvinvointijohtaja p. 040 834 7185

Valtuusto 27.10.2025 § 90

19/00.02.00.01/2025

Päätös Valtuusto merkitsi vastineen valtuustoaloitteeseen tiedoksi.

Tiedoksi Elinympäristölautakunta
Lisätietoja Hyvinvointijohtaja p. 040 834 7185

Liitteet

6 Liite, valt 27.10.2025, Keskustan valtuustoryhmän 31.3.2025 valtuustoaloite lapsibudjetoinnin käyttöönottamiseksi Liperissä

Tarkastuslautakunta	§ 60	13.10.2025
Valtuusto	§ 91	27.10.2025

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Tarkastuslautakunta 13.10.2025 § 60

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka kuntalain §:n 121 mukaisesti valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Valmistelija	Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja
Esittelijä	Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta - hyväksyy uudet ja päivitetyt sidonnaisuusilmoitukset sidonnaisuusrekisteriin vietäväksi, - saattaa ajantasaisen sidonnaisuusrekisterin valtuustolle tiedoksi sekä - julkaisee hyväksytyt sidonnaisuusilmoitukset kunnan internetsivulla.
Päätös	Päätösehdotuksen mukainen.
Ote	Valtuusto

Valtuusto 27.10.2025 § 91 83/00.03.00.03/2025

Päätös	Valtuusto merkitsi sidonnaisuusrekisterin tiedoksi.
--------	---

Tarkastuslautakunta

§ 60

13.10.2025

Valtuusto

§ 91

27.10.2025

Liitteet

7 Liite, valt 27.10.2025, Sidonnaisuusilmoitukset Liperi 6.10.2025

Valtuusto

§ 92

27.10.2025

Aloitteita ja kysymyksiä**Valtuusto 27.10.2025 § 92**

Merkitään tiedoksi kokouksessa mahdollisesti jätettävät valtuustoaloitteet.

Päätös

Kokouksessa ei jätetty valtuustoaloitteita.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 83, § 84, § 90, § 92

Muutoksenhakukielto

Päätös koskee kuntalain (410/2015) 136 §:n nojalla vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, joten siitä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 85, § 86, § 87, § 88, § 89, § 91**Valitusosoitus**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kirjallisella kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusviranomainen**Itä-Suomen hallinto-oikeus**

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelinvaihe: 029 56 42502
Avoimna arkipäivisin: klo 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja valitusajan alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaika luetaan siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua pöytäkirjanotteen lähettämisestä kirjeenä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan

lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen suostumuksella hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa kunnan verkkosivuilla www.liperi.fi.

Valituskirjelmä

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperää tai eheyttä ole syytä epäillä.

Kirjallisessa valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- valittajan nimi sekä yhteystiedot (postiosoite, puhelinnumero, mahdollinen sähköpostiosoite).

Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituskirjelmän laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös hänen yhteystietonsa.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla voi valitusasiakirjat lähettää postitse. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuullaan myös sähköpostiviestinä. Tällöin valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksua sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään, <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Lisätietoja

Lisätietoja sekä päätöstä koskevia päätöspöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Liperin kunnan kirjaamosta:

Postiosoite:	Kirjaamo, PL 20, 83101 Liperi
Käyntiosoite:	Varolantie 3, 83100 Liperi
Suojattu sähköpostiosoite:	www.liperi.fi/suojattu-sahkoposti
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@liperi.fi
Puhelinnumero:	013 686 511 (vaihde)

Päätös on lainvoimainen oikaisuvaatimusajan jälkeen, ellei siihen ole haettu muutosta eikä sitä ole otettu ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.